

Kulturutskottets yttrande

1978/79: 2 y

över vissa motioner som väckts med anledning av propositionen 1978/79: 73 om åtgärder för arbetshandikappade

Till arbetsmarknadsutskottet

Genom beslut den 7 februari 1979 har arbetsmarknadsutskottet berett kulturutskottet tillfälle att avge yttrande över de med anledning av propositionen 1978/79: 73 om åtgärder för arbetshandikappade väckta motionerna 1978/79: 1043, 1565, 2033 och 2053, sistnämnda motion såvitt avser yrkandet 6. Kulturutskottet får med anledning härav anföra följande.

I propositionen föreslås bl. a. att den nuvarande stödformen arkivarbete skall ersättas med en ny stödform benämnd anställning med lönebidrag. Ett genomförande av detta förslag kommer att påverka personalförhållandena på ett mycket stort antal arbetsplatser inom kultursektorn. I ovannämnda motioner framhålls i detta hänseende särskilt läns museerna, men situationen är densamma för många andra institutioner — museer såväl som bibliotek och arkiv m. m.

Det nuvarande arkivarbetsystemet innebär bl. a. att statsbidrag utgår med hela lönekostnaden för den arkivarbetsanställda. Den institution som tar emot arkivarbetare har alltså inte några utgifter för dessa arbetares löner. I propositionen föreslås nu att statliga myndigheter, verk och organisationer som tar emot ifrågavarande arbetare skall få full kostnadstäckning och allmännyttiga organisationer — bortsett från en övergångsanordning — bidrag med 90 %. För de sistnämnda blir det alltså fråga om en tioprocentig nedskärning. Enligt utskottets mening förtjänar det att påpekas att denna nedskärning i ogynnsamma fall kan få en betydligt allvarigare effekt än en tioprocentig nedskärning på en annan bidragsnivå, exempelvis från 80 till 70 %. I det sistnämnda — tänkta — fallet, där alltså vederbörande institution själv bär en del av lönekostnaderna, kan nedskärningen få den följd att en institution som inte kan kompensera sig på annat sätt skär ner antalet arbetare med lönebidrag och därmed får medel över till täckande av sin andel av lönekostnaderna för kvarvarande arbetare med dylikt bidrag. Motsvarande möjlighet står inte till buds vid den nu aktuella nedskärningen från 100 till 90 %, vilket i extremt ogynnsamma fall kan få den konsekvensen att en institution helt och hållet måste avstå från att utnyttja möjligheten att anställa arbetare med lönebidrag.

Med anledning av att man i de ovannämnda motionerna särskilt pekat på förhållandena vid läns museerna har utskottet från statens

kulturråd inhämtat att det vid dessa museer finns 224 arkivarbetsplatser, medan antalet i vanlig ordning anställda motsvarar 307 årsverken. Det har från kulturrådets sida framhållits att arkivarbetarna utgör över 2/5 av det totala antalet anställda vid läns museerna och att deras arbetsinsatser är en grundförutsättning för museernas verksamhet. Möjligheterna att ersätta uteblivet statsbidrag med bidrag från landsting eller kommuner har inom kulturrådet — med hänvisning till museernas huvudmannaskap — bedömts som små. Det befaras att ändrade regler i flertalet län kan komma att leda till att den berörda personalen efter hand avvecklas.

Från kulturrådet har utskottet vidare under hand inhämtat att det finns ett betydande antal arkivarbetsplatser vid andra icke-statliga museer än läns museerna och vid icke-statliga bibliotek.

Med kännedom om förhållandena inte bara vid läns museerna utan också vid en rad andra arbetsplatser inom kulturutskottets ansvarsområde — exempelvis ungdoms- och idrottsorganisationer — vill utskottet understryka önskvärdheten av att det kommande riksdagsbeslutet med anledning av propositionen 1978/79: 73 och därtill hörande motioner får en sådan innebörd att ifrågakvarande institutioner och organisationer inte får sämre möjligheter att anställa arbetare med lönebidrag än de hittills haft att ta emot arkivarbetare.

Stockholm den 13 februari 1979

På kulturutskottets vägnar
GEORG ANDERSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Georg Andersson (s), Per Olof Sundman (c), Tore Nilsson (m), Ingemar Leander (s), Olle Eriksson (c), Åke Green (s), Ingegärd Fränkel (fp), Karl-Eric Norrby (c), Lars Ingvar Sörenson (s), Ingrid Diesen (m), Hans Alsén (s), Catarina Rönnung (s), Helge Klöver (s), Yvonne Hedvall (m) och Arne Remgård (fp).

Särskilt yttrande

av Ingegärd Fränkel (fp) och Arne Remgård (fp):

Den principiella frågan om allmännyttiga organisationer i nu förevarande sammanhang skall få bidrag med 90 % eller full kostnads- täckning har uppenbarligen noggrant övervägts av sysselsättningsutredningen. Utredningen har stannat för det förstnämnda alternativet och därvid räknat med den konsekvensen att en del organisationer som i dag har personer i arkivarbete av ekonomiska och andra skäl kommer att anse sig förhindrade att ta emot anställda med lönebidrag (se prop. s.

200—201). Vad som anförs i propositionen (s. 65) om närmare klarläggande av fall då full kostnadstäckning bör utgå synes innebära att det i det nya systemet kommer att vara möjligt att förklara exempelvis läsmuseerna berättigade till full kostnadstäckning. Mot den bakgrunden har vi kunnat biträda det yttrande i denna sakfråga som innefattas i sista stycket i kulturutskottets yttrande.

